

NO. 50

AMERIŠKA DOMOVINA

Antonia Pavlic
7019 - 60th Lane
Ridgewood
Brooklyn, N.Y. 11227

READ IN SPIRIT
IN LANGUAGE ONLY

National and International Circulation

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

CLEVELAND OHIO, THURSDAY MORNING, MARCH 12, 1970

STEV. LXVIII - VOL. LXVIII

Rusi se pripravljajo na obrambo v Sibiriji

Ko se vlečejo razgovori o ureditvi mejnih sporov med Sovjetsko in Kitajsko v Peipingu brez uspeha iz meseca v mesec, se obe strani dalje pripravljata na morebitno vojno.

MOSKVA, ZSSR. — Napetost na sovjetsko-kitajski meji je v javnosti in v novicah zadnje tedne manj vidna, pa vendar obstoja. Obe strani pridno izpolnjujeta svoje obrambne naloge in priprave na morebitno vojno, ki jo po vsem sodeč nobena stran noče, pa se jo obe bojita. Sovjetska zveza je povečala svoj propagandni boj proti Kitajski, oziroma njenemu razvoju. Kar očitno je začela podpirati delovanje nekaterih prebežnikov iz Sinkianga, najzgodnejše kitajske pokrajine, in Sovjetski zvezi, za odcepitev te pokrajine od Kitajske in za proglasitev njene neodvisnosti.

Sinkiang ali Vzhodni (Kitajski) Turkestan, v nasprotju z Zahodnim (ruskim), kot smo Kitajcino včasih imenovali, je poseljen pretežno z mongolskimi plemeni, ki niso sorodna s Kitajci in do teh tudi niso bila nikdar posebno prijateljsko razpoložena. Da bi pokrajino zavarovali, so Kitajci v zadnjih desetih letih naselili v Sinkiangu več milijonov pravih Kitajcev (Han). Ti so povezani v delavske brigade, ki pa se vežbajo v vojaškem poslu, da bi bile pripravljene, če nastopi potreba.

Vojaške posadke vzdolž kitajske meje v Sibiriji vrše stalno vaje, ki se jih udeležujejo tudi rezervisti in partijski vodniki, da ne bi bili kako iznenadeni. Tudi na kitajski strani so vojaške vaje, vojaški prevozi, pripravljane zaklonišča nekaj vsakdanjega. Kitajci očitno brez skrivanja kopljejo za klonišča pred napadi iz zraka v Peipingu, Sanghaju, Kantonu in vseh drugih mestih. Njihovi strokovnjaki med tem hite izpopolnjevati rakete, ki bodo služile za prenos kitajskih atomskih bomb. Poskus prve take rakete pričakujejo že v prihodnjih mesecih.

Sovjetska podmornica v Rokavskem prelivu

LONDON, Vel. Brit. — Zaveznike vojne ladje so opazile tujo, verjetno sovjetsko podmornico, ko je skozi periskop ogledovala britansko letalonosilko Ark Roy med vajami v Rokavskem prelivu.

Ladje za boj proti podmornicam in helikopterji so začeli preganjati tujo podmornico, dokler ni izginila v globini.

Prijatelj od golfa

WASHINGTON, D.C. — Delavski tajnik G. Schultz je vnet igralec golfa, prav tako tudi predsednik AFL-CIO G. Meany. Moža večkrat skupaj igra in tako ohranjata prijateljske osebne odnose, čeprav sta si sicer v marsikaterih vprašanih politike navzkriž.

Vremenski prerok pravi:

Oblačno in hladno. Najvišja temperatura okoli 30.

Novi grobovi

Anna Karda
V St. Vincent Charity bolnišnici je umrla po dolgi bolezni 69 let stara Anna Karda, roj. Koballa, 17912 Schenely Ave., žena Charlesa, upokojenega frizerja, ki je delal 34 let na 15408 Waterloo Rd., mati Mrs. Charles Lehman, Charlesa R. (frizer v brivnici na Waterloo Rd.) in Normana (N.J.), 6-krat stara mati, sestra Josepha Koballa, Julie Benko, Mary Hutchinson (Pa.). Pokojna je bila rojena v Leisening, Pa. Pogreb bo iz Železovega pogrebnega zavoda na E. 152 St. jutri, v petek, ob 8.45, v cerkev Marije Pomocnice ob 9.30, nato na All Souls pokopališče.

Andrew Kotnik
Danes zjutraj je umrl 81 let star Andrew Kotnik z 21750 Morris Avenue, mož Frances, roj. Kobilsek, preje pok. Frances, roj. Znidarsic, oče Agnes Shacha, preje Gulic, Mary Wolecki in Andrewa, 4-krat stari oče, 5-krat praoče, rojen na Vrhu v Sloveniji, od koder je prišel v ZDA l. 1912. Pokojnik je bil do upokojitve zaposlen pri Wean Equipment Co. in član SNPJ št. 142. Pogreb bo iz Železovega pogrebnega zavoda na E. 152 St. v soboto ob 8.15, v cerkev sv. Kristine ob 9., nato na Kalvarijo. Družina priporoča namesto vencev darove za sklad proti raku.

Nixon bo predložil bilijon za pomoč v orožju zaveznikom

WASHINGTON, D.C. — Obrambni tajnik M. R. Laird je dejal, da bo vlada predložila Kongresu v odobritev bilijon dolarjev vojaške pomoči državam, da bodo v smislu Nixonove doktrine sposobne same poskrbeti za svojo obrambo.

Muskie-Proxmire?

WASHINGTON, D.C. — Okolica sen. Williama Proxmire-a trdi, da so jo oni, ki se zavzemajo za sen. Edmunda Muskie kot za demokratskega predsedniškega kandidata leta 1972, povprašali, če bi bil sen. Proxmire voljan sprejeti v takem slučaju mesto podpredsedniškega kandidata.

Kot trdi vest, je sen. W. Proxmire odgovoril pritrdilno.

Msgr. I. Kunstelj je odstopil kot tajnik komisije za izseljence

Msgr. I. Kunstelj, tajnik slovenske škofijske komisije za izseljence, niso pustili na sejo komisije v Ljubljano, ker v Sloveniji "ni dobrodošel".

CLEVELAND, O. — Msgr. Ignacij Kunstelj, vrhovni dušni pastir za slovenske izseljence, je šel 2. marca v Slovenijo na sejo slovenske škofijske komisije za izseljence, ki je bila sklicana za naslednji dan. Ko se je vlak, v katerem se je msgr. I. Kunstelj vozil, ustavil v Sežani onstran meje v Jugoslaviji, so msgr. I. Kunstelja vzeli iz vlaka, mu povedali, da v Jugoslaviji "ni dobrodošel", odklonili vsako pojasnilo k temu, pa ga enostavno peljali na mejo in ga tam poslali nazaj v Italijo.

Msgr. I. Kunstelj je zaradi tega poslal v Ljubljano škofijski komisiji za izseljence pismo, v katerem jim sporoča svoj uradni odstop kot tajnik komisije, ker ne more niti na njeno sejo v glavno mesto Slovenije.

Ko se predsednik Josip Broz Tito pripravlja na uradni obisk v Rimu in v Vatikanu, ko njegovi zastopniki in propagandisti skušajo svobodni svet pripraviti o veliki svobodi, ki vlada v Jugoslaviji, je postopek z msgr. I. Kunsteljem posebno značilen. Ne zanikuje namreč samo propagande o svobodi v Jugoslaviji, ampak tudi zagotavljanja o svobodi Cerkve.

Upamo, da v Ljubljani ne mislijo, da bi prihod msgr. Ignacija Kunstelja v Slovenijo spravil v nevarnost obstoj komunističnega režima! Čemu potem kazati na tak način očitno sovraštvo človeku, ki se tako trudi za ohranitev slovenske zavesti in pripadnosti med rojaki po svetu?

Britanija je dobila sestvo atomsko podmornico

LONDON, Vel. Brit. — Koncem tedna so splovili v Barrow ladjedelnice atomsko podmornico "Courageous", šesto v britanski vojni mornarici.

Wilson sprejel povabilo na obisk v Jugoslavijo

BELGRAD, SFRJ. — Ob priliki svojega nedavnega obiska v Londonu je jugoslovanski ministrski predsednik Mitja Ribičič povabil predsednika britanske vlade Harolda Wilsona in zunanjega ministra M. Stewarta na obisk v Jugoslavijo. Oba sta povabilo sprejela.

Glede ameriškega predsednika R. M. Nixona je Ribičič po svojem povratku v Belgrad izjavil tujim časnikiarjem, ko so ga vprašali, ali bo Nixon obiskal Jugoslavijo, da je Nixon sprejel povabilo, da pa bo ta obisk sledil, ko bodo končane priprave zanj. "Predsednik Nixon je vedno dobrodošel gost v Jugoslaviji," je izjavil Ribičič.

V izjavi v Belgradu in preje v Londonu je Ribičič dejal tujim časnikiarjem: "Nikoli poprej ni imela v pogovorih med našima državama tehnologija tolikšne vloge." Ribičič je po pisanju tujega tiska posebej zadovoljen, ker je britanska vlada pripravljena pomagati Jugoslaviji na področju letalstva, komputerske tehnike in uporabe atomske energije.

Vojskovanje ne škoduje izraelskemu turizmu

JERUZALEM, Izrael. — Izraelska vlada se je še lani bala, da bo vojskovanje z arabskimi sosedmi, posebno pa piratske in slične teroristične akcije, škodovalo izraelskemu turizmu. Pokazalo se je, da imajo turisti več poguma kot politiki in diplomatje.

Zadnje tri zimske mesece je na primer prišlo v Jeruzalem 20% več turistov kot preteklo leto v isti dobi. Zadnji teden v februarju je bilo v Izraelu skoraj 6.000 turistov, 1.500 več kot prejšnje leto v istem času. Največ turistov je seveda judovskega porekla, izjeme so tedni, ki vanje padejo veliki krščanski prazniki.

Res je, da je starejših turistov manj, zato je pa več mladine, ki se naravno zanima tudi za dogodke na frontah in ne samo za svete kraje. Vlada ceni, da bodo turisti pustili v deželi do \$100 milijonov, na tak priliv niso računali niti optimisti, tako je trdil tudi izraelski minister za turizem Moshe Kom.

FULBRIGHTA SKRBI LAOS

Načelnik zunanjepolitičnega odbora Senata je predložil včeraj resolucijo, ki osporava pravico predsednika Nixona poslati ameriška letala v boj v Laos brez predhodne odobritve Kongresa.

WASHINGTON, D.C. — Ko je položaj v Laosu prilično nejasen, se je oglasil v senatu W. Fulbright, načelnik odbora za zunanje zadeve, in začel osporavati predsedniku ZDA pravico posega v vojno v Laosu brez posebnega zadevnega sklepa Kongresa, kajti v ustavi ZDA je določeno, da vojno napoveduje in sklepa mir Kongres. Senator je predložil posebno resolucijo, ki sicer ne bo predsednika ZDA vezala, če bo izglasovana, bo pa "pokazala" stališče Kongresa. Predsednik Nixon je priznal, da podpirajo ameriške letalske sile vladne čete v Laosu v njihovem odporu rdečim napadalcem.

Sen. J. W. Fulbright smatra, da Tonkinška resolucija lahko krije kvečjemu letalske napade na Hočiminhovo pot, nikakor pa ne more kriti poseg ameriških letal v boj med vladnimi četami in rdečimi v Laosu. Zanj je vojskovanje v Laosu nekaj neodvisnega od vojskovanja v Južnem Vietnamu. Fulbright se zavzema za čimprejšnje končanje vojskovanja v Vietnamu in je odločno nasproten vsakemu ameriškem posegu v vojno v Laosu.

Vojna v Južnem Vietnamu in vojna v Laosu sta med tem dejansko izraz osvajalnosti komunističnega režima v Severnem Vietnamu, obema je vzrok isti in prav tako tudi cilj. V Hanoju bi radi razširili svojo oblast ne le preko Južnega Vietnama, za kar so organizirali rdeči upor tam proti vladi in ga nato podprli s svojimi rednimi oboroženimi silami, ko po njih organizirani domači gverilci niso uspeli, ampak tudi preko Laosa in Kambodže. Skratka radi bi postali nasledniki Francije, nekdanje gospodarice Indokine. Združene države so šle reševati Južni Vietnam, ko domače sile rdečim niso bile več kos, in podpirajo z letalstvom in vojaškimi svetovalci vladne sile v Laosu, ko skušajo zadržati rdeče osvajalce.

Sen. J. W. Fulbright in nje-

Iz Clevelanda in okolice

Zadušnica — V nedeljo ob 11.45 bo v cerkvi sv. Vida sv. maša zadušnica za pokojnega Franka M. Jakšiča ob peti obletnici njegove smrti.

Napadalec obležal — Mrs. Annie Stanley se je v torek zvečer ob 10.30 vračala z dela domov, ko sta jo dva molska ustavila in zahtevala njeno torbico. Napadena je potegnila revolver in začela streljati. Eden od napadalcev je zbežal, drugi pa je bil zadet in je nekaj dalje od kraja napada obležal. Ko ga je nekdo pobral in odpeljal v bolnišnico so tam ugotovili smrt. Mrs. A. Stanley je stara 44 let in živi na 3429 E. 116 St. Napadene je bila na križišču Union Avenue in E. 116 St. Mrtvi napadalec je bil 22 let stari Hansel Boyd z 9115 Buckeye Rd.

Stokes nazaj v šolo — Okrajni tožilec John T. Corrigan je odgovoril županu C. Stokesu glede njegove zahteve o nadaljevanju preiskave o nepravilnostih pri policijskih skušnjah decembra 1968. Dejal je, da bi naj šel Stokes nazaj v šolo za osnovne pravne pojme. Stokes je kasneje Corriganu obdoličil "osebnega napada".

Na Kubo — Včeraj zjutraj je neki moški, ki je bil v letalu Boeing 727 United Airlines, namenjenem v Florido, prisilil pilota, da je po vmesnem pristanku v Atlanti letal na Kubo z vsemi 93 potniki in 7 člani posadke. Letalo se je kasneje zvečer srečno vrnilo v ZDA in pristalo v Miami, Fla. — To je bila prva "ugrabitven" letala na clevelandškem cetališču.

Zadnje vesti

NEW YORK, N.Y. — V zgodnjih jutranjih urah je prišlo do močnih eksplozij v treh pisarniških poslopih v Manhattanu. Škoda je bila precejšnja, ni pa bil nihče ranjen. Policija, ki je bila opozorjena na bombe pred eksplozijo, je naglo spravila iz ogroženih poslopij preko 100 ljudi. Kdo je bombe položil, ni znano.

PARIZ, Fr. — Predsednik Kambodže princ Sihanouk je obtožil odgovornosti za včerajšnje demonstracije v glavnem mestu proti Severnemu Vietnamu in Viet Kongu "tiste, ki bi radi potegnili državo v roke imperialistične kapitalistične sile". Da so bila demonstracije organizirane in izvedene vsaj s tihim pristankom vlade, je več kot verjetno.

SAIGON, J. Viet. — Včeraj so rdeči sestrelili 5 ameriških helikopterjev v bojih v različnih delih republike. Ti so bili v zadnjih dneh najhuje severozahodno od Saigona proti meji Kambodže. — Pretekli teden je padlo v bojih v Južnem Vietnamu 88 ameriških vojakov. — Včeraj je bilo sestreljeno nad Laosom ameriško letalo, pilota sta bila rešena.

RIM, It. — Aldo Moro je oprostil poskus sestaviti vlado, nakar je predsednik republike Saragat poveril to nalogo A. Fanfaniju, vodniku levega krila krščanskih demokratov.

Gosi lete visoko — Dognali so, da divje gosi lete zelo visoko. Odkrili so jih v višini 29.000 čevljev.

Komunisti iščejo novo pot do miru v Laosu?

VIETNIANE, Laos. — Precej nepričakovano se je pojavila laoska patriotska fronta (Pathet Lao) in preko radija v Hanoju objavila 5 točk, ki naj služijo za podlago za razgovore o miru v Laosu. Točke obravnavajo v glavnem sledeče predmete: takojšen konec spopadov na raznih laoskih frontah; konferenca laoskih političnih strank, ki naj ustvari začasno koalicijsko vlado; posebna demilitarizirana cona, kjer bi zasedala politična konferenca in začasna koalicijska vlada; obe strani se obvezeta, da ne bosta preganjali tistih, ki so sodelovali z nasprotniki; Združene države Amerike morajo takoj ustaviti vse akte "agresije in intervencije v Laosu".

Ne bi mogli reči, da je ta predlog jasen; skoraj vsaka beseda se da razumeti po svoje, skoraj vsak stavek se da razlagati po svoje. Ta megla ni ustvarjena načrtno. Tako se navadno glasijo vse začetne komunistične izjave. So samo namig na nekaj, kar

morajo razjasniti šele pogajanja. Vendar je že dogodek sam značilen za sedanje stanje v Laosu. Sedanja rdeča ofenziva v Laosu še ni stara, traja nekako en mesec. Ne more pa tudi več dolgo trajati, kajti deževna doba je pred vrati. Na drugi strani je sedanje prodiranje rdečih čet v Laosu pokazalo, da vietnamski in laoski komunisti lahko zasedejo v Laosu, kar hočejo, ker jim laoske čete niso nikjer kos. Vietnamski komunisti so torej strateško že dosegli svoj cilj, sedaj bi ga radi še politično, da jih ne prehitijo deževna doba. V deževni dobi se namreč ne bi mogle tako svobodno premikati tudi rdeče čete. To bo najbrže med vročki, zakaj so komunisti tako hitro stavili svojo ponudbo in zakaj so v akcijo vpregli voditelja laoskih komunistov princa Sufanuvonga.

Komunisti mislijo, da imajo tudi na protikomunistični strani ugoden položaj. Laoske

protikomuniste vodi sedaj princ Suvana Fuma. Je po svoji politični filozofiji nevtralen razpoložen, toda usoda ga je proti njegovi volji potisnila med nasprotnike komunizma; obenem je še bližnji sorodnik rdečega Sufanuvonga. Suvana Fuma je priznal, da sedanji laoski režim ni sposoben za samostojno uspešno obrambo pred rdečimi.

Začetni predlog so zavili v meglo, da vidijo, kako bo vplival na nasprotnika. Od tam je prišel ugoden odmev. Princ Suvana Fuma ne čaka samo uradnega napisanega predloga, čaka tudi na obisk Sufanuvonga. Za ameriško diplomacijo je ta poteza iz Hanoja "zelo zanimiva". Ideja iz Hanoja ni bila torej načelno odklonjena ne od laoske

vlade ne od ameriške diplomacije. Počakati je sedaj treba, kako se bosta pogovarjala oba princa. Sporazum ni izključno, toda stroške zanj bo moral plačati Suvana Fuma. Da bi razgovori naleteli že v začetku na ovire, ki se ne dajo premagati, je težko pričakovati. Fuma ni samo okreten politik, razume tudi stvarnost in ima smisel za popuščanje. Nevarnost mu dejansko ne grozi od Amerike; kar je nevarnosti, lahko pride le od laoskih protikomunistov. Ti so prešibki, da bi proti koaliciji obeh princev mogli kaj prida doseči.

Korist od tega položaja bodo hoteli imeti tudi naši politiki. Ni izključeno, da bodo kaj takega tudi dosegli. Suvana Fuma ni vietnamski general, kot Van Thieu, zato sedanje akcije za mir v Laosu ne mi mogli kar načelno označiti kot ponesrečen poskus, a koravno se rezultatov poskusa lahko upravičeno bojimo.

I. A.

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

6117 St. Clair Avenue — 431-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

Združene države:
 \$16.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece
 Kanada in dežele izven Združenih držav:
 \$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece
 Petkova izdaja \$5.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:
 \$12.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months
 Canada and Foreign Countries:
 \$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months
 Friday edition \$5.00 for one year

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

83 No. 50 Thursday, March 12, 1970

Sovjetska zveza in Jugoslavija

Sovjetska zveza in Jugoslavija sta komunistični državi. Svoje medsebojne stike urejata tako kot vse druge podobne dežele, pa vendarle drugače kot države v svobodnem svetu. Dočim imajo svobodne dežele le eno zunanjo politiko med seboj, imajo komunistične dve: državno in partijsko. To razliko so v Sovjetski zvezi vpeljali že pred 50 leti, pa je vendar še danes v svobodnem svetu nečesto zmeraj vpoštevati. Zato mešajo obe vrsti politike sebi in drugim v škodo.

To se vidi tudi v stikih med Sovjetsko zvezo in Jugoslavijo. L. 1948 sta najprvo prišli nazkriž obe partijski politiki, obe državni sta jima šele sledili. Ko sta se obe deželi pobotali po Stalinovi smrti, je bila sprava dosežena najprvo na partijskem polju, potem šele na diplomatskem. Se je pa tudi dostikrat pripetilo, da sta se obe partijski politiki trli med seboj, dočim sta obe diplomatski politiki stalno menjavali značaj svojih stikov, kakor so to narekovale dnevne potrebe zunanje politike ene in druge države.

Vendar velja v tej dvojni igri zmeraj pravilo: partijska politika ima prednost; ona odreja smer zunanje politike tudi za diplomate, ne vpliva pa zmeraj na vsebino diplomatskih stikov. To se dogaja ravno sedaj pred našimi očmi.

Sovjetska partijska politika stalno in dosledno odklanja Titov samoupravni komunizem, ne morda iz zaničevanja Jugoslavije, ampak zato, ker so v Kremlju res prepričani, da tržno gospodarstvo in planirano ne moreta najti skupne osnove. Zato so v Kremlju prepričani, da bo Titov poskus z rdečim tržnim gospodarstvom in samoupravnim socializmom preje ali pozneje propadel. Tako mislijo tudi odlični gospodarski strokovnjaki v svobodnem svetu. Titov tržni gospodarski komunizem ni namreč noben nadomestek za svobodno pobudo, brez svobodne pobude pa ne more obstajati ne sovjetski ne jugoslovanski komunizem.

Sovjeti so seveda našli še celo vrsto drugih napak v Titovem komunizmu, ki nanje titovce stalno opozarjajo. Vedo pa na drugi strani, da je Titov komunizem odlična vaba za sovjetske satelite, zato želijo, da bi bil kmalu pokopan. Dokler namreč obstaja, imajo v Kremlju le sitnosti z njim.

V Kremlju so lani kmalu spoznali, da bo ameriška zunanja politika zaplavala v nove tokove, ki bodo Moskvi omogočili ostrejši politični kurz od satelitov. Zato nastopajo zmeraj bolj brezobzirno napram vsem satelitom, ne samo proti ČSR. Seveda tudi Jugoslavija ni izjema, tudi proti beograjskemu socializmu je iz Moskve potegnili ostrejši veter. Zaenkrat se čuti to na marsikaterem polju. Kadarkoli se Kremlju ponudi prilika, da tovariši udarijo po titoizmu, storijo to s posebnim veseljem, le stopnja brezobzirnosti nima. Zadnjič so na primer v Kremlju določili smernice za proslavo stoletnice Leninovega rojstnega dneva. To jim je dalo kar lepo priliko, da znova obsodijo jugoslovanski revizionizem. Tako divja sedaj med Kremljem in Beogradom tiha ideološka vojna, ki mora dosledno vplivati tudi na redne diplomatske zveze, javne in prikrite. Sovjeti gledajo na primer, da njihovi zaupniki v Beogradu pridejo na zaupna mesta v upravi in partiji, da sta obe armadi, sovjetska in jugoslovanska, v dobrih odnosih, mečejo pod noge polena jugoslovanski federativni ureditvi, ki jo smatrajo za nekaj pogrešnega, hujskajo jugoslovanske narode drugega proti drugemu. Vse to počenjajo zaupniki sovjetskega režima, dočim se sovjetska diplomacija obnaša korektno.

Kot v posmeh Titov režim sam velikokrat podpira podtalne akcije sovjetskih zaupnikov. Letos bi na primer titovci morali praznovati petletne uspehe gospodarske in partijske reforme. Pa ne bo s praznovanjem nič. Režim sam je namreč moral priznati, da se reforma še ni obnesla, da bo inflacija in z njo draginja naraščala tudi letos in da bodo radi tega cene letos narastle za okroglo 10%. Pozabiti je dalje treba na konvertibilnost dinarja, ki tudi pomeni pokopan načrt. Saj bo letos primanjkljaj v zunanji trgovini znašal po oceni okoli 600 milijonov dolarjev, poleg tega bo pa letos zapadlo še \$400 milijonov odplačil na dolgove iz prejšnjih let. Pri tem bodo pogoji za izvoz slabši, ker je že začela poenostajati svetovna konjunktura. Ne bo dosti novih delovnih mest in pot na tuje za kruhom bo ostala edina rešitev.

Hude so te stvari, pa se dajo tudi pretiravati. To radi delajo domači in tuji nasprotniki titoizma, ki so že raznesli vest, da se bo političen in gospodarski položaj kmalu tako poslabšal, da bodo morale posredovati tuje sile. Tako se je pred našimi očmi zopet sprožil val misli in načrtov po željah češ, odnosi med narodi so postali tako napeti, da mora "nekje nekaj počiti". Pok naj seveda pride od vzhoda!

Stvarnost je daleč od vsega tega. Tuje divizije res lah-

ko pridejo v Jugoslavijo, toda poslane bodo morale biti na poziv zakonite jugoslovanske federalne vlade, ki sedi v Beogradu. Pa še takrat si bosta Kremelj in Washington vsaj izmenjala misli o nastalem stanju. Imata namreč danes drugih skrbi dosti in nimata veselja, da bi kalila mir radi zmede v Jugoslaviji. Poleg tega se je zadnjih par let pokazalo, da nimata veselja mešati se v vsak spor med malimi državami. V Washingtonu vedo, koliko jih to stane v Vietnamu, v Kremlju pa vedo, koliko imajo stroškov na Kubi, v arabskem svetu in jugovzhodni Aziji. Povrhu pa jugoslovanskemu prostoru pri najboljši volji ne moremo več pripisati tiste važnosti za mednarodno politiko, kot jo je imel še pred par desetletji. Atomske bombe in medcelinske rakete so jo porinile navzdol. Seveda je to neprijetno, toda kdo rad misli na neprijetnosti v našem življenju?

Podčrtati moramo tudi dejstvo, da Moskva intrigira tudi proti drugim satelitskim režimom, na primer proti romunskemu, pred 15 leti je to delala proti Gomulki. Sedanja moskovska politika do Jugoslavije ni torej nič izrednega. Pa tudi ni tako važna, da bi Kremelj radi tega tvegval mednarodne napetosti, saj se je gotovo nekaj naučil tudi iz češkoslovaške krize.

I. A.

BESEDA IZ NARODA

Duhovna obnova pri Sv. Lovrencu

Cleveland, Ohio. — Od nedelje 15. marca do nedelje 22. marca bo v župniji sv. Lovrenca mali misijon ali slovenska velikonočna duhovna obnova. Začela se bo s sv. mašo v nedeljo 15. marca ob 8. uri zjutraj. Med tednom bo vsak večer ob 7. uri sv. maša s slovensko pridigo in potem prilika za sv. spoved. Zaključek obnove bo v nedeljo 22. marca, to je na cvetno nedeljo pri sv. maši ob 8. uri.

V cerkvenem letu je postni čas prav posebno primeren, da posveti človek malo več svojega časa premišljevanju najvažnejših življenjskih vprašanj: zakaj sem na svetu, kako uresničujem v sebi to, kar Bog pričakuje od mene, kako naj prav živim v današnjem "zmedenem" svetu?

Duhovna obnova v župni cerkvi nudi lepo priliko, da vsa ta in podobna vprašanja skupaj z duhovnikom premislimo in se tako lepo pripravimo na poglavljen obhajanje velikonočnih praznikov.

V južnem delu Clevelanda je mnogo Slovencev, ki zaradi boleznih ali onemoglosti ne morejo več sami v cerkev pa bi bili tudi radi deležni sadov duhovne obnove. Prav iskreno jih vabimo, naj telefonirajo v župnišče (341-0496), da se z duhovnikom domenijo za čas obiska na domu. Nekateri se bojijo telefonirati, ker nočejo "nadlegovati" duhovnika. Nasprotno! Vsak duhovnik je zelo vesel, kadar lahko pride z zakramenti na dom tistega, ki sam ne more več v cerkev.

Pridite in povabite na duhovno obnovo tudi svoje znance!

Duhovno obnovo bo vodil Father Martelanc, ki je bil dolga leta kaplan pri Sv. Vidu in sedaj nadaljuje svoje študije v Rimu.

Father Varga

Vabilo na igro "Veriga"

EUCLID, O. — S tem dopisom vabim naše rojake in rojakinje, obiskovalce SDD na Rechet Avenue in vse druge na igro, ki jo bo kot gost Naše zvezde podala v nedeljo popoldne, 13. marca, v tem domu "Lilija", znano dramatsko društvo, ki ima svoj dom v Slovenskem domu na Holmes Avenue.

Lilija nam bo podala Finžgarjevo igro "Veriga", ki je preteklo nedeljo privabila toliko rojakov in rojakinj v Slovenski dom na Holmes Avenue, da je bil ta res poln do zadnjega kotička. Vsi so bili z igro tudi navdse zadovoljni.

"Veriga" je igra iz slovenskega življenja. Ob njej se bomo spomnili na svoj dom, na slovensko vas, iz katere smo odšli pred leti v široki svet, pa jo nikdar prav pozabili. Taki spomini so osvežujoči in prijetni, saj se vsi radi spominjamo mladih let, svojih domačih krajev in ljudi, s katerimi smo živeli po starih običajih.

Po igri bo zaigral John Grabnar v zabavo in dobro voljo. Na razpolago bo okusna večerja.

Vsi ste prisrčno vabljeni. Vstopnice lahko dobite, če pokličete Franka Kokala 731-6995, Frances Modic RE 1-7657, Jennie Hrvatini 531-1949.

"Naša zvezda" vse prav prijazno vabi. Pridite v nedeljo, 15. marca, ob 3.30 popoldne v SDD na Rechet Avenue na igro, večerjo in zabavo!

Jennie Hrvatini

Mladi harmonikarji vabijo

CLEVELAND, O. — "Ko pomlad cvetoča pride in odklene temna vrata, z radostjo nas vse obide, doba nam zasije zlata," poje pesnik. Kmalu se bo to tudi nam uresničilo. Starša zima bo vsak čas odkašljala od nas in topli sončni žarki bodo privabili iz prespane zemlje tisoče in tisoče zelenih bilk in pestrih cvetov. Drevesa se bodo odela v zelenje in cvetje, ptički bodo žvrgoleli vesele pesmičke in naša srca bodo zopet v pomladanskem razpoloženju.

Najbolj primeren čas za muziko in pesem, za vrisk in smeh. Vsega tega bo obilo na Belo nedeljo, ko vam Mladi harmonikarji pripravljajo prijetne trenutke oddiha in razvedrila. Izpod spretnih prstov bodo žuborele čarobne melodije naših najlepših pesmi in nam budile spomin na dom in na našo mladost, ko smo skakali po zelenih travah in peli ringaraja. In toplo nam bo postalo pri srcu, dvakrat toplo: ob spominu na našo mladost in ob misli, da tudi naši otroci sprejemajo in dojemajo lepoto naših pesmi in s pesmimi tudi lepoto naše zemlje in naših navad.

Vsi ste prisrčno vabljeni na naš koncert, ki bo na Belo nedeljo, 5. aprila, ob pol štirih popoldne v auditoriju pri Sv. Vidu. Po koncertu nas bodo razveseljevali "Vandrovcvi", tako da nam ne bo treba takoj hiteti domov, ampak se bomo še kako uroico lahko povsneli med svojimi prijatelji ob poskočilih zvokih priljubljenega orkestra.

Mladi harmonikarji

Kako dolgo še za narodov blagor?

RIM, It. — Hrup okoli Vetrinjskega gradu na Koroškem je precej razburkal časnikarje tako v domovini kot v zamejstvu in med Slovenci po svetu. Poleg slovenskega je ob sporu povzdignil svoj glas tudi avstrijski tisk.

Mohorjeva družba v Celovcu je nameravala kupiti, te starodavne grajske zidne. Zakaj jih je hotela uporabiti, je njena stvar; mislim pa, da je to dovolj jasno povedal njen predsednik msgr. dr. Hornboeck v svoji uradni izjavi. Razumljivo je, da

je bil ta nakup iver v očesu slovenskim komunistom, ki so dobesedno upoštevali navodilo Staneta Kavčiča: "Sodelujte z avstrijskimi naprednimi strankami." (Po njegovem je napredna samo rdeča barva.)

Posledice take politike so že zdaj jasne: idejni razdor med slovensko manjšino v zamejstvu. Komunisti postavljajo idejo pred narodnost in na ta način razbijajo enotnost med Slovenci v zamejstvu. V svoji kratkovidni politiki sploh ne pomislijo na to, da je lahko vsak razdor med narodnostno manjšino, pa naj bo političnega, gospodarskega ali religioznega značaja, za le-to usoden, če ne smrtonosen. Sicer pa smo že tako in tako zaradi komunističnega pojmovanja narodnosti leta 1945 drugič izgubili Koroško. (Beri o tem "Izgubljeni boj J. V. Stalina", od Dedijera, str. 234.)

Ko so koroški Slovenci, zbrani okrog "Vestnika", zvedeli za pogajanja o nakupu Vetrinjskega gradu, so bili seveda proti temu, da bi to uspelo slovenski komunistični ustanovi, ker bi bilo to za njih poraz. Vedeti namreč moramo, da je hotela Mohorjeva družba uporabiti ta grad za slovenski dijaški dom, ker sedanjí prostori več ne zadostujejo. Razumljivo je tudi, da se v katoliških dijaških domovih ne vzgajajo "napredni kadri" v smislu marksistične ideologije. Torej spet ideja pred narodnostjo.

Udarili so plat zvona in mobilizirali vse razpoložljive sile, da bi Mohorjevi družbi prepričali nameravani nakup. Da bi svoj cilj dosegli, so se poslužili tudi nesramnih laži na račun slovenske politične emigracije. Po njihovem naj bi Mohorjeva družba kupila omenjeni grad zato, da bi v njem uredila emigrantski center, ki bi bil pred nosom socialistične Jugoslavije. Tako skonstruirano "resnico" so potem posredovali slovenski vladi in avstrijskim socialistom. Mohorjevi družbi so naprtli še ta greh, da tiska knjige slovenskim političnim emigrantom, pri čemer so verjetno streljali na knjige dr. Žebota. Po stari navadi marksističnih ideologov so seveda pri tem spet pozabili na važno okolnost: obe Žebotovi knjigi sta namreč izšli v samozaložbi.

Sicer bi vse to še ne bilo tako tragično, če ne bi spet šlo za pranje umazanega perila ne samo pred sosedi, ampak celo pred narodom, ki že stoletja jezikovno in politično ogroža slovenstvo in kateremu je vsaka nesloga samo voda na mlin. Saj se je celo koroški deželni glavar Sima javno zahvalil Slov. Vestniku za "objektivno poročanje". Kaj to pomeni, pa si naj vsak sam misli...

Sodim, da nosi levji delež odgovornosti za to tudi Zveza komunistov Slovenije, ki ji je narod in njegova homogenost deveta briga, če je na tehnični nje dogmatična in zastarela ideologija. Vse, dokler bodo slovenski komunisti zanemarjali glas vseh tistih Slovencev doma in v tujini, ki se ne strinjajo z marksizmom, so pa kljub temu zavedni Slovenci in spadajo k narodu, ne bo enotnosti slovenskega naroda, tuji pa bodo, kot že stoletja, burali dividende. Kdaj se bo to končalo?

Kdo ve, morda pa moti slovenske socialiste na Koroškem tistih 12.000 domobrancev, ki so bili leta 1945 vrnjeni z Vetrinjskega polja v Slovenijo in so jih partizani od prvega do zadnjega pobili pod pretvezo, da so bili izdajalci. Tej bajki že davno noben trezen človek več ne verjame. Morda se bojijo, da bi se njihov duh vrnil v Vetrinjski grad in cerkev ter potrkal na partizansko vest? V tem gradu in cerkvi so slovenski begunci, ki so ušli smrti, preživeli najbolj žalostne dni svojega življenja v joku in molitvi, medtem

KULTURNA KRONIKA

F. S. Finžgar: Veriga

V nedeljo, 8. marca, je dramatsko društvo Lilija postavilo na oder Finžgarjevo dramo Veriga. Star nadih zaveje v človeka, ko gleda in podoživlja Finžgarjeve kmečke ljudi. Res je drama pridigarška — Greh rodi greh — pravi stari Primož, toda prikaz, kako iz majhne, cenene stvari vstane prepir, kako besede rode sovraštvo, je v Verigi odlično oblikovan.

Primoža, starega modrijana, je igral Jakob Mejač. Že dolgo je tega, kar sem ga zadnjič videl na odru. Se vedno je spre-

ko so njihovi očetje, možje, bratje in sinovi — domobranci padali pod komunističnimi streli v Sloveniji samo zato, ker niso prisegli na teror in nasilje. Slovenci v svetu se resno sprašujemo, kako dolgo bo še ZKS vodila tako diskriminacijsko in nerealno politiko, ki bi bila še nekako opravičljiva, če bi veljala le politični emigraciji, toda ZKS jo hoče vsiliti tudi svojim somišljenikom v zamejstvu. Videti je, da še ni prišla do spoznanja, kako malo se je destalinizacija v domovini dotaknila njenih sopotnikov izven nje. Če ZKS že smatra, da je edini pravoverni zastopnik slovenskega naroda, potem naj ne pozabi, da ni narod le pešiča članov Zveze komunistov in njenih simpatizerjev, ampak da so narod tudi tisti, ki imajo svoj lastni politični in svetovni nazor. Če ji je res za narod in njegov obstoj, potem naj povabi tudi svoje somišljenike v inozemstvu na enoten nastop Slovencev, namesto da neti razbijajo in razkol na račun neke plesnive ideje. Papež Janez XXIII. bi rekel, da so "ljudje dobre volje danes nadvse potrebni človeštvu", mi pa pravimo, da so "ljudje dobre volje danes nadvse potrebni slovenskemu narodu".

Vinko Levstik

Smučarske tekme

NEW YORK, N.Y. — Njujorški odsek SAVE vabi vse smučarje, kjerkoli so, na tekme v ponedeljek, 16. marca, v Windham Mt. Club, Windham, N.Y.

Za informacijo kličite Ivana Kamina 212 — 967-7614.

Ivan Kamin

Zene v Sovjetiji povsod

NEW YORK, N.Y. — Na Zahodu radi pripovedujejo, kako po Moskvi in drugih mestih ženske kidajo sneg, pometajo ceste in opravljajo vsakovrstna druga težaška dela, kar v zahodnih deželah ni običaj. Zenske niso samo pri teh delih, še važnejšo vlogo igrajo kot učiteljice in zdravnice.

Po podatkih, ki so jih dale predstavnice sovjetskega ženstva na svojem obisku v ZDA, je med zdravniki v ZSSR do 75% žensk, v šolah je učiteljice okoli 80% in samo 20% učiteljev. V Vrhovnem sovjetu je 28% žensk, med ekonomisti pa kar 63%.

Američani se selijo v Kanado

OTTAWA, Kan. — Po uradnih podatkih se je leta 1969 naselilo v Kanadi 22.785 Američanov, 12% več kot leta 1968. Med priseljenci je bilo nekako enako število moških in žensk. Stebolj žalostne dni svojega življenja v joku in molitvi, medtem

ten, glasovno dober. Oblikoval je starca, odrinjenega v kot in z očmi zagledanimi v večnost, zelo dobro. Bilo mi je zelo žal, da se gledalci ob njegovi tragični smrti niso znali krotiti. Smeh v hipu, ko Primož omahne čez verejo v krnico z verigo, ki je prinesla toliko zla, me je hudo motil.

Njegovega sina Marka je dobro igral Ivan Jakomin. Znal je modulirati čustva sovraštva in bolečine in gledalec je trpel z njim. Odlično mu je stala ob strani žena Mina, ki jo je igrala Mira Kosem. Posebno prijeten je bil njen lep naraven glas. Poskušala je spraviti moža s sosedom, toda spoznala, kako daleč sovraštvo lahko gre. Lepa je bila njena igra ob hčerinem slovesu.

Micko, njeno hčer, je igrala Zdenka Zakrajškova. Igralki se pozna, da je mnogokrat na odru, beseda ji teče in poudarki v njeni igri so vedno na pravem mestu. Znala je pokazati malce ošabnosti na začetku pa tudi globoko razklanost doma, ki jo je prineslo sovraštvo.

Dober je bil tudi najmlajši Rataj, ki ga je igral Edi Zalar. Držal se je starega očeta, njegovih besedi in čebelnjaka.

Kmeta Mejača je igral Avgus. Dragar. Tudi ta je med stariimi igralci, ki mu oder ni delal težav. Tu in tam je v ihti zašel v dialekt — žiher bi ne smel rabi-ti. Pa je to znamenje, da se je v igri razvel. Bil je dober nasprotnik Rateju. Za ženo na odru mu je bila Elka Pretnarjeva, ki je igrala Lizo. Zagnana je nožem v istem sovraštvu je prva spoznala, da sovraštvo ne vodi nikamor. Njena igra je vselej mirna in prepričljiva.

Janeza Mejača, ki je hodil za Ratejevo Micko, je oblikoval Ivan Hauptman. Dobro je igral sina, ki mu voljo usmerja oče in mu zato Micka marsikdaj be-levite, čeprav ga ima rada. Ob Mickini odločitvi najde tudi svojo voljo. Ljubezno gre lahko tudi preko sovraštva.

Najmlajšega Mejača Ceneta je igral Milan Knez. Z Ratejevim Jančetom sta bila prijeten par. Dva mlada igralca. Da bi le ostala za še kdaj.

Kmeta Tomažina je igral Anton Medved. Dober je bil in je lepo podajal vlogo poštimovca. V tem je prirotež bajtarja Drnolca, ki ga je igral France Hren. Drnolec v igri je tisti, ki ognju sovraštva pritika gorivo. Pri tem misli na svoj dobiček. Dober je bil pri posredovanju ženina. Prizor, ko je z ženinom prišel kupovat vole, pa nato prešel na nevesto, je bil prav presrečen.

Zenina Boltežarja je igral Lojze Mohar. Tu in tam je bil malo pretiran v prikazovanju gorjanske zagovodnosti, vendar se mi zdi, da se je igralec odra že močno navadil.

Potovko Radgando je igrala Andreja Novakova. Imela je dobro igro, spretno je izrabljala Mickino bolečino in mislila le na groše, ki jih bo dobila od županje. Zdi se mi le, da je svoj glas preveč prisilila. Niso vse potovke imele vřečičega glasu.

Za birača, zelo postaven je bil, je bil France Zalar mlajši.

Režijo je imel v roki Stane Gerdin, maske je imel v skrbi dr. Milan Pavlovčič, za šepetal-ko je bila Julka Zalar. Oder so opremili Slavko Stepec, Milan Zajc, Jakob Mejač, France Jenko in France Dolinar. Oder v tretjem dejanju je bil naravnost vzoren.

Obisk je bil zelo lep, kar je za tako lepo nedeljo še posebno pohvalno vredno. Zato bi rekel: Igre, dobre igre, še vlečejo. Treba je volje in — ljubezni do domače besede.

Hvala igralcem za lepo nedeljo.

Karel Mauser

V Gvatemali je treba računati z novimi nasilji

GVATEMALA CITY, Gv. — Ko so gvatemalski gverilci dali svobodo našemu diplomatu Hollyju, so mu rekli, da bodo ugrabili še več ameriških diplomatov, da jih porabijo kot talce za izmenjavo novih gverilcev, ki bi padli v roke gvatemalske policije. To je dokaj nenavadna izjava, jo je pa treba vzeti za res. Politika v Gvatemali se namreč lahko zavrti v nepričakovani smeri.

Po tradiciji in ustavi bi moral 1. julija prevzeti upravo novoizvoljeni predsednik Arana. Je že napovedal, da bo vladal s trdo roko proti vsem teroristom, naj pridejo z leve ali desne. Ta izjava mu je dala mnogo glasov med gvatemalskimi "sredinci", ki jim desna diktatura ni po volji, leve diktature se pa bojijo. Arana je človek, ki res misli nastopati ostro proti vsakemu terorju, naj pride od koderkoli. Aranino stališče bo seveda poginolo v gozdove in džungle nove bele in rdeče teroriste, ti bodo pa skušali reševati svoje pristase, kar jih bo prišlo v ječe, z ugrabitvami diplomatov.

Aranina taktika bi bila pravilna le takrat, kadar bi s primerno socialno zakonodajo dal več kruha in blagostanja gvatemalski revščini. S samim preganjanjem teroristov ne bo mogel delati nobene dobre socialne politike.

Povejte oglaševalcem, da ste videli njihov oglaševanje v Ameriški Domovini!

Help Wanted — Female

HOUSEKEEPER

Motherless home with three children need live-in housekeeper to care for children and home. Excellent salary and living conditions. Call 932-2655.

—(56)

Moški dobijo delo

Kovinska tovarna Sestavljalci kovinskih omar in učenci. Unijska tovarna, stalno delo, vse obrobne korist. Dnevno delo.

SUPREME FIXTURE & Mfg. Co.

4868 Chaineraft Rd. Broadway & Garfield Hts. Vprašajte za Jack 587-0200 5,9,10,11,12 mar

MALI OGLASI

Hiša naprodaj

Zelo dobra 2-družinska hiša 5-5, je naprodaj, da se uredi zapuščina. Podkletena z ograjenim vrtom, od St. Clair Ave. Kličite 944-2682 po 5. uri pop. —(51)

V Euclidu

Če ste pripravi za delo, kličite Lauricha, da ogledate bungalov pri E. 200 St. s 3 spalnimi, ki potrebuje popravila. Zahteva \$16,500. Dajte ponudbo

LAURICH REALTY

496 E. 200 St. IV 1-1313 (51)

Lastnik prodaja

6-sobna kolonialna hiša (3 spalnice, jedilnica, družinska in dnevna soba) v dobrem stanju je naprodaj na Chardon Hill. Kličite 486-0365 ali 431-6152. (53)

Garazo iščem

Iščem garažo za moj avto, v okolici od E. 55 St. do 79 St. Prosim, pokličite EX 1-9138 in vprašajte za Billa. —(56)

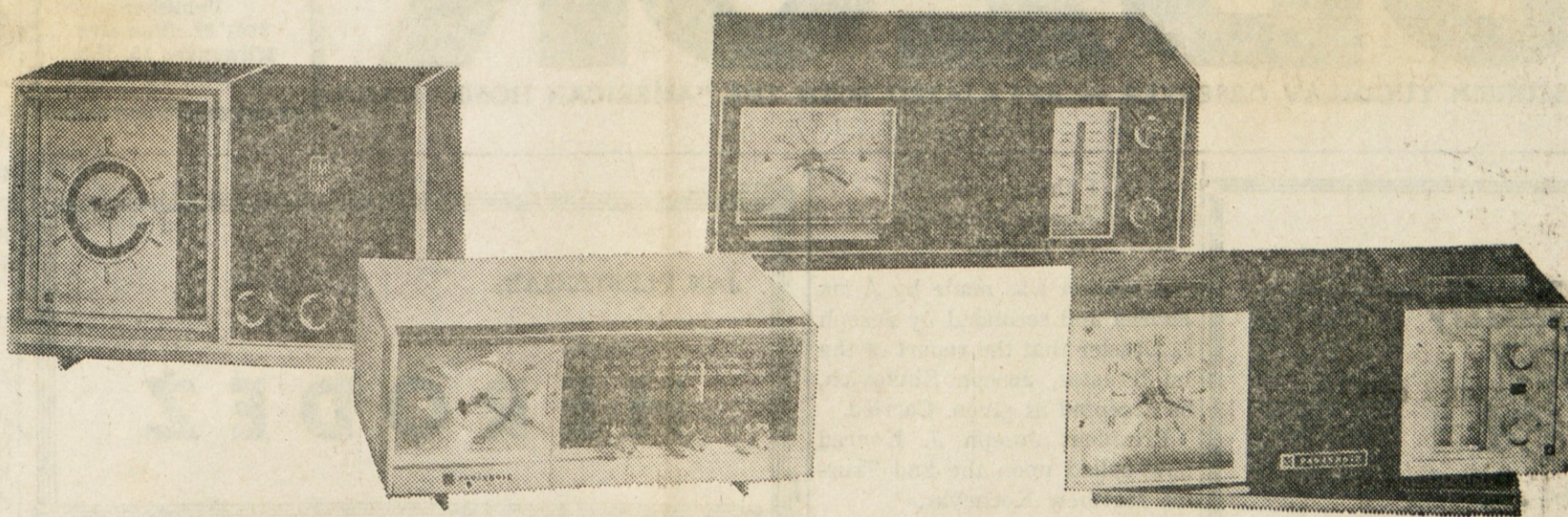
Stanovanje se odda

Oddamo dvem odraslim štiri sobe, kopalnico, vse na novo prebarvano, blizu Marije Vnebovzete. Na 698 E. 159 St. Kličite 681-3729. (51)

Odda se

tri neopremljene sobe in kopalnica, odraslim, spredaj, zgoraj. Kličite 361-0989 po 5. uri pop. (54)

Panasonic za sodobno zabavo...

Prodaja AM-FM radijskih aparatov!

The Russel

29.88 reg. 34.95

FM/AM urni radio ima 60-minutno avtomatično izključitev. Naj vas zbudi glasbena ali brneča budilka.

The Decorator

32.88 reg. 39.95

Ima 60-minutno avtomatično izključitev, 3 1/2" dinamični zvočnik, FM/AM uro, vodoravni naravnac. Glasbena ali brneča budilka. Ima razsvetljeno številčnico.

Orehova omara

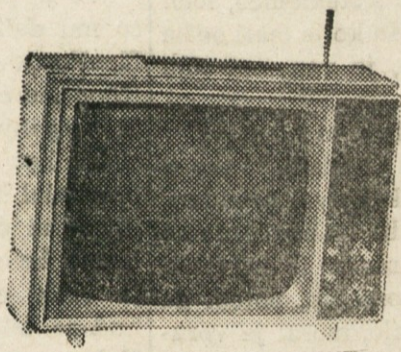
39.88 reg. 49.95

Ima glasbena ali brnečo budilko, pokončno številčnico, AM/FM razsvetljeno uro, 60-minutno avtomatično izključitev, vodoravni uglaševalec.

Swivel base AM-FM

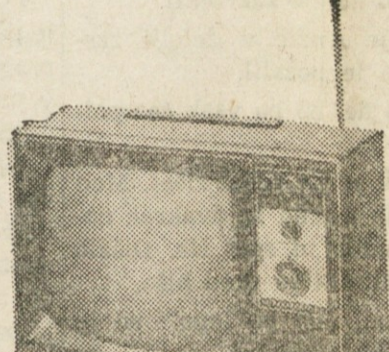
49.88 reg. 59.95

Ura ima Telechron premikanje, glasbena ali brnečo budilko, uspalni naravnac, dremotno pretikalo, razsvetljeno številčnico in vodoravno številčnico.

125 kv. inč prenosni TV 99.95

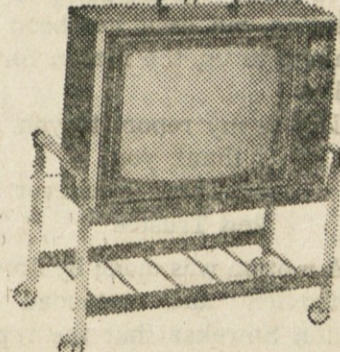
Takojšnji zvok in slika, sprejem na vseh kanalih, vgrajena antena. Izberite in dajte na račun pri May's.

Panasonic prenosni TV 89.95

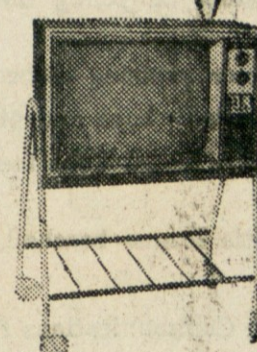
Ima 75 kv. inč pozornico, sprejem na vseh kanalih, vgrajeno anteno in sprednjo, zgornjo kontrolo.

Glasbeni oddelek, četrto nadstropje v mestu in podružnicah.

18" Panasonic barvni TV 359.95

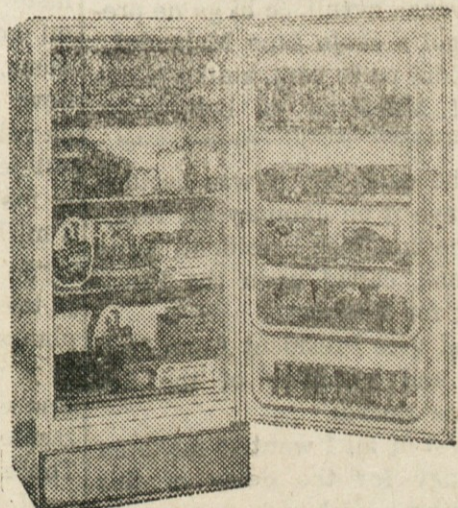
Ima veliko 180 kv. inč pozornico (18" diagonalne mere), "naravnaj in pozabi" kontrolo, ponižano anteno, sprednjo kontrolo in zvočnik. S stojalom.

Panasonic prenosni TV 129.95

Ima 19" diagonalne širine, "naravnajte in pozabite" kontrolo, avtomatični stik, vgrajeno anteno, sprejem na vseh kanalih.

General Electric za sodobno gospodinjo...

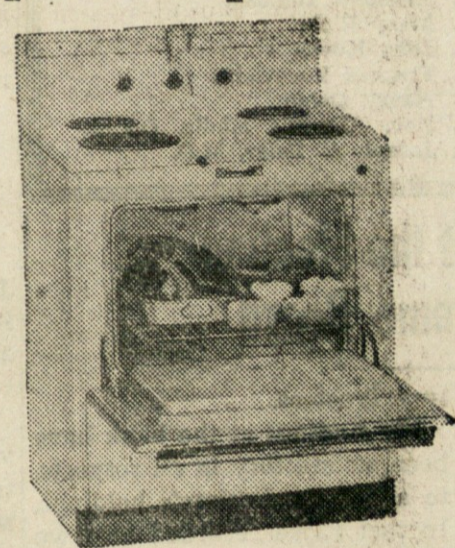
G.E. zmrzovalnik 189.95

prostora, prostorno shrambo na vratih. Prostor za 405 funtov.

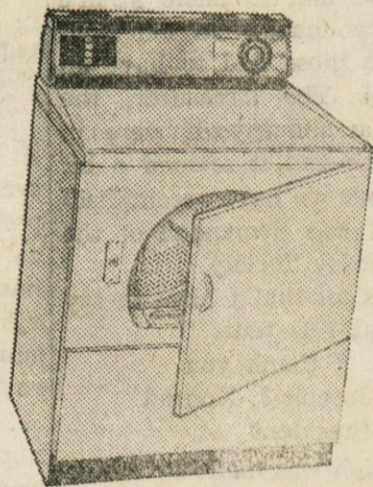
G.E. hladilnik 299.95

Ta hladilnik brez ledu ima 15 kubičnih čevljev prostornine in poseben zmrzovalni oddelek.

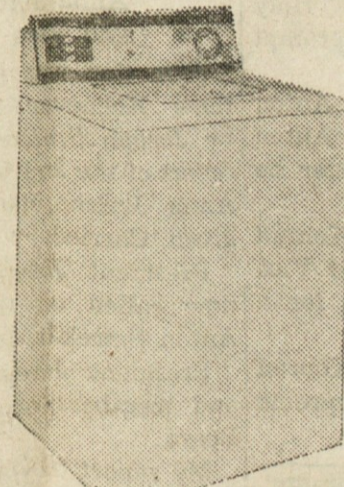
G.E. samo-čistilni štedilnik 219.95

Ima hitro-vročne Calrod gorilnike, gumbno kontrolo, samo-čistilno pečico.

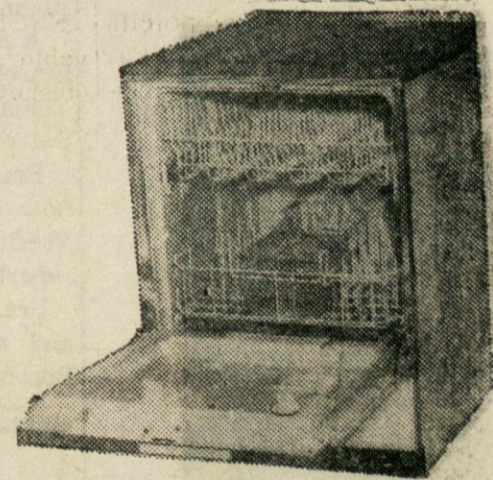
G.E. pralnik 159.95

Ima avtomatično kroženje z dvojno izbero vročine, zračni puhalnik, porcelanasti vrh in boben. Plinski model 189.95

G.E. sušilnik 219.95

Ima precejalo za pukavico, dvojno hitrost, 16-funtno zmogljivost, možnost 12 kub. čv. zmrzovalnega najmanjšega naložka, trpežno konstrukcijo.

G.E. pomivalnik 199.95

Ima pripraven leseni vrh, "Power-Shower" čiščenje, bleščeče spiranje in priročno prednje nalaganje.

Glavni pripomočki, peto nadstropje v mestu in podružnicah

PREIZKUŠNJA NA DOMU

Preizkusite katerikoli pripomoček ilustriran na tej strani v zasebnosti vašega doma. Če ne boste popolnoma zadovoljni z obratovanjem, stroj lahko vrnete brez kakršnekoli obveznosti.

Kupujte v mestu ob petkih od 10. do 5.45, kupujte na Heightsu, v Parmatowu, Southgate, Great Lakes Mall, Great Northern, Sheffield od 10. dop. do 9.30 zvečer. Mi dajemo in zamenjavamo Eagle znamke.

The May Co

Issued Every
Thursday
for the Yugoslavs
in Wisconsin
Tedenska priloga
za Slovence v
Wisconsinu

O B Z O R

THE WISCONSIN YUGOSLAV OBSERVER — AFFILIATED WITH THE "AMERICAN HOME" DAILY

Address
All Communications
to
OBZOR PUBLISHING
COMPANY
Marica E. Stant,
Publisher
3601 W. Ohio Ave
Milwaukee 15, Wis.
Tel. Mitchell 5-4373

The
**Holy Family
Society**
of the USA
ONE FAIRLANE DRIVE JOLIET, IL 60434

Since 1914...

... the Holy Family Society of the U.S.A. has been dedicated to the service of the Catholic home, family and community. For half-a-century your Society has offered the finest in insurance protection at low, non-profit rates to Catholics only

LIFE INSURANCE • HEALTH
AND ACCIDENT INSURANCE

Historical Facts

The Holy Family Society is a Society of Catholics mutually united in fraternal dedication to the Holy Family of Jesus, Mary and Joseph.

Society's Catholic Action Programs are:

- Scholarships for the education of young men aspiring to the priesthood.
- Scholarships for young women aspiring to become nuns.
- Additional scholarships for needy boys and girls.
- Participating in the program of Papal Volunteers of Latin America.
- Bowling, basketball and little league baseball.
- Social activities.
- Participating in the Catholic Communications Foundation.

Družba sv. Družine

Officers

President	Joseph J. Konrad
First Vice-President	Ronald Zefran
Second Vice-President	Anna Jerisha
Secretary	Robert M. Kochevar
Treasurer	Anton J. Smrekar
Recording Secretary	Joseph L. Drasler
First Trustee	Joseph Sinkovec
Second Trustee	Matthew Kochevar
Third Trustee	Anthony Tomazin
First Judicial	Mary Riola
Second Judicial	John Kovas
Third Judicial	Frances Yucevicus
Social Director	Nancy Owen
Spiritual Director	Rev. Aloysius Madic, O.F.M.
Medical Advisor	Joseph A. Zalar, M.D.

The Minutes of the Meeting of The Supreme Board

(Continued)

two Trustees.

President Joseph J. Konrad now called upon the 1st Trustee, Joseph Sinkovich, for his report.

President and members of the Supreme Board:

As you know, we have been to the bank this morning, with the President, Joseph J. Konrad, the Secretary, Robert M. Kochevar and the Treasurer, Anton Smrekar, along with the

My findings at the bank have been satisfactory in all respects, to all of the Society's holdings. In fact there recorded also we found that the Society has purchased another 500 shares of stock.

I have found everything in very good order. I must compliment these men for the fine work they are doing.

This is my report to you.

I thank you,
Joseph Sinkovich
1st Trustee

A motion was made by Anna Jerisha and seconded by Joseph L. Drasler that the report of the 1st Trustee, Joseph Sinkovich, be accepted as given. Carried.

President Joseph J. Konrad now called upon the 2nd Trustee Matthew Kochevar.

President, Joseph J. Konrad and members of the Board:

It is my pleasure to report to you that I am in agreement with the 1st Trustee as to the condition we have seen at the bank in reviewing the valuable papers of the Society. I also must compliment the President, the Secretary and the Treasurer for the fine work they are doing.

I must say at this time, that the only thing that bothered me for a while was the delay of this meeting, but as it has been explained to us, the reason for its delay.

This is my report to you.

I thank you,
Matthew Kochevar
2nd Trustee

A motion was made by Joseph Sinkovich and seconded by Anton Smrekar that the report of the 2nd Trustee, Matthew Kochevar, be accepted as given. Carried.

President, Joseph J. Konrad now called upon the 3rd Trustee for his report.

President Joseph J. Konrad and members of the Board:

My report to you will be short. I am in agreement with the other Trustees; we have found everything in very good order, and also want to state that the financial report by the Treasurer and the report of the Secretary are also very good.

This is my report to you.

I thank you,
Anton Tomazin, Jr.
3rd Trustee

A motion was made by Anna Jerisha and seconded by Joseph Sinkovich that the report of the 3rd Trustee, Anton Tomazin, Jr. be accepted as given. Carried.

Secretary Robert M. Kochevar read a letter from the Spiritual Director, the Rev. Aloysius Madic O.F.M., explaining his absence from this meeting, that it was due to the date being All Saints Day and his services were required at the Parish.

A letter was also received and read, from Mrs. Elizabeth Drasler, thanking the Holy Family Society for the prompt payment of her claim.

A motion was made by Anton Smrekar and seconded by Anton Tomazin, Jr. that the letter be put on file. Carried.

President Joseph J. Konrad now called upon the 2nd Vice President, Anna Jerisha, for a report.

President Joseph J. Konrad and members of the Supreme Board:

JAN PLESTENJAK:

HERODEŽ

"Tone ima pa dosti opravkov!" je šepnil Maladež. "Mogoče ga je ujezilo, ker sem mu včeraj rekel, da se vsako teslo lahko nauči pokrivati streho. Povedal sem mu namreč, da moram danes popoldne že na novo delo in da bo ostale dele strehe zlahka sam pokril. Sicer se je pa že Tonček naučil, tudi vidva bi opravila," je hitel mojster in se oziral proti osolniski cerkvi, ker le ni hotelo zazvoniti.

"Ali je Anžič v detelji zaspal?" se je pošalil.

"Tisto ne, bo pa vsak čas popodne!"

V peči se je kahal ričet. Med delom je morda le dvakrat naložila, zalila in spet šla. Dišalo je po svinjini že pred hišo.

"Hentaj, diši pa lepo!" se je oglasil Maladež, ki je bil že nekam prazen in bi se mu ričet že kar prilgel.

"Mrvo ričeta sem pristavila, pa za spoznanje svinjskega zaradi duha," je skromno in nekam sramežljivo odgovarjala. Bala se je, da ga je z ričetom polomila in da mojstru prav nič ni ustregla. Drugega pa imela ni! Za mojstra ni mlečna kaša, medla ali pa podmet. Hvala Bogu, da je še ričet pri hiši in da je hranila rebra.

"Z ričetom in svinjino se človek podpre, ne pa s plehko in prazno medlo, kakršno kuhajo ravanci," je pohvalil prav za

prav njo, ki je tako dobro vohala, kaj mu je všeč.

"S Tončkom se kar usedita, malo bosta morala počakati, pa ne dolgo. Ali vama pa prinesem malice?"

"Kaj bi zdaj z malico? Južino bi si skvaril!"

"Kožarček bi se vam pa le prilgel, kaj?"

"Tisto pa že, vroče mi je in na razgret život ne smem vode."

Postregla je s steklenico, točil je pa Tonček. In ko je mati odšla pred ognjišče, je venomer silil v mojstra.

"Stric, le pijte, ta ni atov!"

"Viš ga!" si je mislil, "kako ti vse ovoha in kako vse preudari. Pa bi kdo mislil, da otrok nič ne opazuje." In res si je privoščil tri ali štiri kozarčke, potem ga je pa premagalo, moral je vprašati:

"Tonček, kaj pa je bilo včeraj zvečer?"

Tonček se je pomisljal, kot bi ga bilo sram, potem pa je pogledal tesarju v oči in mu vse zaupal.

"In brcnil jo je tudi, ko je ležala?"

"In brcnil jo je tudi, ko je ležala?"

"Takole, vidite!" Tonček je vstal izza mize, pokazal, brcnil pa je v zrak tako močno, da bi se bil vznak zvrnil, če bi ga ne prestrgel s svojo šapo Maladež.

"Zdaj pa že vem, koliko je ura bila! Miloščina ga boli, milo-

I have no prepared report to give you. I have been listening, observing and asking questions at times during the meeting.

From the matters that have been discussed and the reports of the various members of the Board that have been presented, I am satisfied. I know from these reactions of the rest of the Board members that everything is in very good order.

I want to compliment them all for the fine work they are doing. This is all I have to say to you.

I thank you,
Anna Jerisha
2nd Vice President

A motion was made by Matthew Kochevar and seconded by Joseph Sinkovich that the report of the 2nd Vice President, Anna Jerisha, be accepted as given. Carried.

President Joseph J. Konrad now called on the Treasurer, Anton Smrekar, for a report.

President Joseph J. Konrad and members of the Supreme Board:

My report to you at this time will be short.

You have heard my Financial report. It was not the best of reports, but as it was stated the circumstances that prevailed made it such, especially in the Accident and Health Department.

This is all that I can say at this time.

I thank you,
Anton Smrekar
Treasurer

President Joseph J. Konrad now asked the Board members what would be a good time for the next meeting. After looking

ščina. Prav, da sem jih mu narople!" se je dušal.

"Ko boš velik, pojdeš z menoj. Skupaj bova tesala!" je rekel Tončku in mu zbudil prelepe sanje in spet je gledal pred seboj bele vasi in prečudno lepo skrivljeno verigo hiš in ob hišah belo srebrno cesto prav od Loke pa nepretrgoma do Kranja. Na desni so bile njive, kot bi jih zrisal, na levi pa gozdovi in prav nikjer nobene goličave, kakršne je vsak dan videl na Konškarjevem.

"To pa to! Ali bi se dobila majhna plantača?"

"Bi se!" Maladež je pomislil. Morda jo ima še doma, Francku jo je dal delati. Če jo le najde, pa mu jo da, zato ker je Francku podoben in ima prav tako dobre in nedolžne oči.

"Doma bom pogledal, imel sem jo in, če jo najdem, že v nedeljo jo dobiš!"

Tonček je zavriskal in zdiral po hiši. Skoraj bi bil podrl Nežo, ki je prinesla skledo ričeta, iz ričeta so pa gledala rebra, pa jih ni bilo mrva, bil je prav krščanski hribovski kos.

"Kaj pa noriš?" ga je okregala, zraven ga pa božala z očmi in bila hvaležna, da je tako vesel.

"To je pa res, prav imajo, da so mu dali ime Herodež, temu Konškarjevemu rogoviležu. Kdor more pretepati tako ženo in preganjati takega otroka, je slabši kot Herodež, Herodež je preganjal in klat tuje ljudi, svojih se ni dotaknil. Ta pa ubija lastno ženo in lastnega otroka!" je vrel v Maladežu in kar hud je bil. To je opazila tudi Neža.

"Poglej, še stric je hud. Misliš, da se mu ljubi gledati norčarije?" Zaskrbelo jo je, če morda res ni jezen na sina. Stari ljudje se hitro naveličajo in nimajo več strpljenja, najmanj pa s tujimi ljudmi.

"Že dolgo nisem bil tako vesel kot danes. Ko sem ga gledal, sem se spomnil na svojega Francka, pa me je srce zabolelo."

"Kaj bo hud! Kaj ne stric, da niste hud? Se majhno plantačo mi bo prinesel, če jo le najde doma. In bom imel v nedeljo nove hlače in plantačo. Ko bom pa velik, si bom kupil prav tako, kot je stričeva," je hitel, da ga je mati komaj sproti dohitela z mislimi.

"Je že moj! Tesar bo, usojeno je tako!" je podražil Nežo. "Veš, plantača je tudi grunt zase. In to je nekaj, plantače še birci ne sme vzeti, da veš!" Široko se je zasmel in zasmel se je še Tonček, saj bo drugi teden že tesal, prav zares tesal in zaresne hiše postavljala.

Na Osolniku je zazvonilo. Neži se je zdelo, da zvon vse drugače odmeva, ko je že kos nove strehe na hiši, kot pa prej, ko je bežal mimo trhljih tramov naravnost v grapo in se v hiši in pri hiši prav nič ni ustavljal, kot da bi zanjo ne imel blagoslova.

"Molimo!" je ukazala Neža in so molili dolgo, cele procesije svetnikov so se spomnili in jih prosili: sv. Mohorja in Fortunata za pravo vero, kakršno sta oznanjala tod, sv. Lucijo za zdravje oči, sv. Barbaro za srečno smrt, sv. Florijana, da bi jih varoval ognja, večnega in časnega ... oče naš ... Neža je molila naprej, Maladež in Tonček pa za njo. Pri prav zadnjem očenašu se je spomnila tudi Toneta, pa se ji je glas kar upiral: že za očeta, da bi mu Bog ohranil zdravje in mu dal pravi um in pamet ... oče naš ... Tudi pri očenašu se ji je glas tresel ... Se za verne duše v vicah, za rajnko Konškarico ... oče naš ...

Na Osolniku je že zdavnaj odzvonilo — Anžič se je mudilo k južini — ko so pri Konškarju prijeli za žlice. In oglasila se je pesem, kakršno pojo le kmečke žlice in kmečke velike lončene sklede. Že ko jo kupuje, mora peti ko crngrobski zvon in mora

peti, kadar je polna božjih darov.

"Tonček, le dobro mlati. Ko boš tesal, bo treba moči. Tam se prepotiš, da je joj. Zdravo pa je, zdravo!" Maladež je bil uverjen, da je tesar najbolj zdrav in najbolj potreben poklic pa tudi najlepši in da so tesarji tudi najbolj pošteni ljudje na svetu; zakaj je pa Bog tesarja za rednika Kristusu postavil in za varuha Mariji, pa ne čevljarja, zidarja, birača ali pa celo davkarja. Zato, ker med temi ljudmi ni našel poštenjaka. Tako si je razlagal Maladež in nihče se mu ni upal upreti, celo zidar Ratink ne, ki je bil za glavo večji, pa najmanj za eno ramo širši od njega.

"Pa naj bo, sicer pa vsi obrtniki častimo sv. Jožefa!" mu je nazadnje zasolil.

"To je pa res!" mu je pritrtil Maladež in spet sta si bila stara prijatelja.

Skleda se je že votlila, žlice so pa še zperom pele, čeprav so bile že nekam utrujene.

Na velik lesen krožnik je Neža prevrnila rebra, da se jih ni bilo treba ogibati in prav do čistega so izpraznili skledo.

"Veš, gosposkovci so taki, ki mislijo, da se gospodinji zameriš, če ne pustiš vsaj za prst visoko na tistem že tako kot tako ploščatim krožniku. Jaz pa, če bi bil gospodinja, bi zameril, če mi bi kdo ne postrgal do zadnjega zrna. 'Zanič se mu zdi!' bi mislil, viš, tak sem jaz." je moževal Maladež in na tihem priznal, da je bil ričet neka j posebnega.

"Jaz sem se pa že bala, da bo ostajalo," je dodala in razrezovala rebra. Bilo jih je najmanj za šest ljudi.

"V takle kup pa človek že brez skrbi dregne!" se je zasmel Maladež in zastavil. Kosi so bili veliki in debeli in, ko so si jih naložili na žlice prvič in drugič, se kar nič ni poznalo.

"Kruha si odrežite, če je premastno," je ponujala, Maladež se je pa kar mastnil. Z roko je pograbil kos in ga z zobni trgal, hrustanec pa drobil kot dvajsetleten fant.

"Zobe imate pa dobre!" se mu je čudila Neža.

"Mhm!" je zamomljal in trgal meso.

Tonček je bil že ves masten okrog ust, razpocal se je po obrazu in od prstov se mu je cedilo. Dolgo že ni bil tako srečen. Pač, tisto veliko noč pri Adamovcu in pa ko so prašiča klali.

Maladež se je oddahnil in ob smolnati, zdaj z rdečim prahom od opeke posuti predpasnik si je obrisal roke in usta.

(Dalje prihodnjic)

— Človek porabi povprečno na leto 11 funtov soli.

V BLAG SPOMIN
OB DVANAJSTI OBLETNICI
ODKAR JE UMRL
USTANOVITELJ NASE
POTNIŠKE PISARNE

August Kollander

Preminul je dne 12. marca 1958.

Gospod daruj mu mir,
naj večna luč mu sveti,
ker si dobrote vir,
uživa raj naj sveti.

Zalujoči:

MR. & MRS. AUGUST
KOLLANDER

Cleveland, O. 12. marca 1970.

Make your home
young and carefree

Convert to the pure comfort of
Flameless Electric Heat

For a free estimate of the cost of converting your home to electric heat, call any Wisconsin Electric office.

WE
Wisconsin Electric POWER COMPANY

Kakšne so Vaše oči!

AKO RABITE OČALA—
obrnite se z zaupanjem
na zanesljivo tvrdo z
dolgoletno izkušnjo

GLOBE OPTICAL CO.

Telefon Mitchell 5-7174
1801 So. 11th Street
Milwaukee, Wis. 53204